

LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

MAI 2026 | NR 4 (90) | WWW.LAANEHARJU.EE | LAANEHARJUVALD

Kes sai lastekirjanduse auhinna?
Loe lk 4

Võõrnälkjad
Loe lk 8

Mis on PCI?
Loe lk 10

Talgupäev ei pea olema ainult üks päev aastas

Sel aastal toimub üleriigiline „Teeme ära“ talgupäev 2. mail. Tegemist on iga-aastase ettevõtmisega, mille kuupäev võib aastate lõikes muutuda, kuid mille sisu püsib sama – edendada kogukondlikku ettevõtlikkust ja parandada ühiselt meie elukeskkonda.

Üle-eestiline talgupäev sai alguse 2008. aasta suurest prügikoristusest ning on tänaseks kujunenud kevadiseks traditsiooniks, mis toob kokku tuhanded inimesed üle Eesti. Ka Lääne-Harju vald ei ole siin erand – paljudes piirkondades on talgud saanud oodatud kogukondlikuks sündmuseks.

Heakorratööd ei lõppe maikuuga

Kuigi talgupäeva tähistatakse maikuus, ei pea ühistegevus sellega sugugi piirduma. Talguid saab korraldada kevade algusest kuni sügiseni – alati leidub midagi, mis vajab tegemist.

Kui kevadine suurpuhastus on tehtud, avaneb võimalus panustada ka teistesse vajalikesse töödesse. Olgu selleks mänguväljakute korrastamine, taimede istutamine korteriühistute ümbruses või metsaaluste puhastamine – võimalusi on palju ning iga väike panus loeb.

Sageli sünnivad just sellistest ühistest tegemistest ka tugevamad kogukonnad, kus inimesed tunnevad üksteist rohkem ja hoolivad ühisest ruumist.

Igaüks saab olla algataja

Kui märkad oma kodukandis midagi, mis vajab tegemist, ei pea ootama, et keegi teine algataks. Piisab ühest aktiivsest inimesest, kes teeb üleskutse ja kutsub teised kaasa.

Sageli piisab kahest-kolmest inimesest, et tekiks suurem liikumine. Ka Lääne-Harju vald näitab, et aktiivsed piirkonnad kuju-

Lääne-Harju vallavalitsus korraldab oma meeskonnaga talguid tavapäraselt mitu korda aastas, nende hulgas ka rannikutalguid

FOTO: ERAKOGU

nevad just tänu neile, kes julgevad esimese sammu teha. Mõnes paigas on talgupäev saanud iga-aastaseks traditsiooniks, teises alles ootab oma algust – see algus võib tulla just sinust.

Eeskuju, mis jääb kestma

Talgud ei ole ainult koristamine – need on

ka väärtuste edasiandmine. Lapsed õpivad kõige paremini läbi eeskuju ja kogemuse. Kui nad osalevad talgutel, hakkavad nad rohkem mõtlema ka oma igapäevaste valikutele – kas visata prügi maha või leida sellele õige koht. Ühiselt tegutsedes tekib

Jätukub lk 2-3

JUHTKIRI

Seal, kus tehakse koos, sünnib kogukond

LIISI NKONDE

volikogu liige

Kevad on käes. Päevad lähevad pikemaks ja vähemalt minul tuleb koos sellega ka tunne, et tahaks midagi päriselt ära teha. Midagi muud peale selle lõputu lume lükkamise.

Talgud ongi just see koht, kus see kevadine energia oma väljundi saab. Kõik on kindlasti kuulnud „Teeme ära“ talgupäevast, tõenäoliselt isegi osalenud. Võib-olla mäletad 2008. aasta suurt prügikoristuspäeva, millest see kõik alguse sai. See on ehe näide sellest, kuidas midagi suurt sünnib inimeste enda tahtest ja ühisest teeme-ära-tundest.

Sarnasel viisil sündisid ka meie esimesed talgud Laulasmaa lasteaias. Lõpetajate rühm tahtis teha oma lasteaiale kingituse ning kokku oli saanud kriitiline hulk jah-mõtteviisiga inimesi. Tegu oli parajalt suure ettevõtmisega, aga see meid ei heidutanud, oli lihtsalt soov oma lasteaiale midagi tagasi anda. Keegi meist ei osanud ette näha, kui suure rõõmu ja tänutundega me selle esimese päeva lõpuks koju läheme. Kolmanda talgupäeva õhtuks oli aga selge, et just nii kogukond sünnibki.

Talgutel juhtub midagi erilist. Töö teemisega üheaegselt saab rääkida maast ja ilmast ning saad tuttavaks inimestega, kellega muidu ehk vaid möödudes tervitaks. Tekib tunne, et me päriselt kuulume siia.

Peale neid esimesi talguid oleme püüdnud hoida traditsiooni, et lõpetajate rühm korraldab lasteaia hoovis ühise ettevõtmise. Aga lapsed kasvavad, liiguvad lasteaia kooli ja nii on talgud tasapisi kandunud ka kooli poolele. Oleme korraldanud kooli ja lasteaia ühised õunamahla pressimise talgud. Praegu tegutseme kooli hooviala parendamise kallal. Lisame puhkekohti ja mängualasid, meisterdame õuesõppe tundide tarbeks istumis- ja joonistusaluseid, et õues õppimine ja vahetunni veetmine oleks mõnusam. Üks projekt viib teiseni ja nii oleme sattunud juba kentsakasse olukorda, kus arutelude käigus võib juhtuda, et kuskilt kõlab ettepanek: „Teeme talgud!“. Nii lisandus meie plaanidesse ka kooli ja lasteaia pergolate uuendamine.

Kui mõelda, kuidas talgud korraldada nii, et rõõmu jätkuks kõigile, siis siin on mõned lihtsad soovitusel: ärge korraldage seda üksi vaid jagage vastutust. Kes toob vahendid, kes juhendab, kes hoolitseb talgusupi eest. Ja mis kõige olulisem – korraldajad ise peavad ka käed külge panema. Just see hetk, kui sa ei juhi kõrvvalt, vaid teed koos teistega, loobki selle kogukonna tunde ja annab rõõmu, et järgmine üritus saaks ka toimuda.

Talgutega anname lastele eeskujut ning näitamet, et isetegemine ja koosloomine on väärtused. Ja kui päeva lõpuks lapsed oma muljeid jagavad, kuulen ma ikka sama – kõige toredam oli koos olla. Ma nõustun. ●

Talgutega anname lastele eeskujut ning näitamet, et ise tegemine ja koosloomine on väärtus. Ja päeva lõpuks, kui lapsed oma muljeid jagavad, kuulen ma ikka sama – kõige toredam oli koos olla.

algus lk 1

FOTO: KATRE SAAR

arusaam, et elukeskkond on meie kõigi ühine vastutus. Tänaused noored talgulised võivad olla homsed kogukonna eestvedajad.

Keldrid kui võimalikud varjumiskohad

Sel aastal pööratakse „Teeme ära“ talgupäeva raames tähelepanu ka kortermajade keldrite korrastamisele ja nende ettevalmistamisele varjumiskohtadena.

Ebastabiilses maailmas on turvaline elukeskkond väärtus, mille nimel saame kõik panustada. Keldrid on sageli kohad, kuhu koguneb aja jooksul palju ebavajalikku, kuid samas võivad need olla kriisiolukorras olulised varjumispaigad. Eriti sobivad selleks paneelmajade maa-alused raudbetoonist keldrid, mis pakuvad head kaitset. Soovitused keldrite korrastamiseks ja ettevalmistamiseks leiab aadressilt www.teemeara.ee

Ka väiksemad kogukonnad loevad

Talgud ei pea toimuma ainult külaplatsil või suure kogukonna raames. Sama hästi võib korraldada talgud kortermajas, garaaži- või aiandusühistus.

Sageli jäävad just sellised alad tähelepanuta – näiteks garaažide ümbrus, mis tundub justkui kellegi teise maa, kuid kuhu koguneb aja jooksul palju prügi. Ühiselt tegutsedes saab ka need kohad korda teha. Lääne-Harju vald pakub elanikele võimalust anda suur osa jäätmeid ära tasuta või väikese tasu eest. Täpsema info jäätmejaamade ja -punktide kohta leiab valla kodulehelt www.laaneharju.ee

Ühine panus loob parema elukeskkonna

Talgud ei ole ainult üks päev kalendris – see on võimalus panustada oma kodukohta, tugevdada kogukonnatunnet ja luua keskkond, kus on hea elada.

Iga algatus, olgu see suur või väike, viib meid lähemale puhutamale, turvalisemale ja hoolivemale elukeskkonnale. Mõnikord ongi vaja vaid üht inimest, kes teeb esimese sammu. ●

LUSTIPESA METSAMAJA
KOGUKONNAPÄEV

Kogukonnapäeva eesmärk on koostada tuua pered, lapsed ja kogukond, et veeta ühiselt rõõmsa ja nautliku aeg ning toetada head eesmärki!

Kogu päeva tulu läheb heategevusfondile „Minu unistuste päev“
13. MAI 2026

MAERU TEE 4, KLOOGA
Kontsert • Kohvik • Batuut
Talmed • Kirbukas • Näitus
Lasteaiatuur

VASALEMMA KEVADLAAD

17. MAI 2026 KELL 10.00
VASALEMMA KUUSEPLATS
(JAAMA TN 11, VASALEMMA)

SUUR VALIK LILLETAIMI JA KÖÖGIVILJAISTIKUID

- ✿ Söögi- ja tarbekraami tuntud headuses;
- ✿ NB! Rohevahetus - võid tuua oma üle jäävad taimed Vasalemma aedlinna seltsi lauale ja võtta sealt endale sobivaid taimi asemele;
- ✿ Lastele ratsasõit kell 11-13 ja meisterdamise koht.

Jälgi ka meie Facebooki lehte

VASALEMMA AEDLINNA SELTS
Lisateave ja registreerimine:
vasalemma.aedlinn023@gmail.com
tel 558 1954 (müügiplats 10 eurot)

Taimelaat ja kohvik

Lustipesa Kurepesa lasteaia

14. mai
Kell 16:00

Orisküla tee 20, Lehola
Tasumine sularahas

Taimelaat | Kohvik
Eslused | Pehme jättis
Miniloomaad | Batuut

LAANE-HARJU VALLAS ALATES 2025. AASTA MAIKUU KESKPAIGAST SÜNDINUD LASTELE TOIMUB

Lääne-Harju valla beebipidu
Laulasmaa Keeli aulas

16. MAIL KELL 11.00

Tegemist on kutsetega üritusega. Kutse peole saadetakse lapsevanema ametlikule e-posti aadressile.
Kontakt Marju Piirimägi, telefon 677 6330

PALDISKI LASTEAED
OTSIB OMA KOLLEKTIIVI

ÕPETAJAT 1,0 (eesti keele tase vähemalt C1, erialane kõrgharidus, tööle asumise aeg 1.08.2026)

ERIPEDAGOOGI 1,0 (Naerulinnu ja Sipsiku õppekohas, tööle asumise aeg esimesel võimalusel)

MUUSIKAÕPETAJAT 1,25 (0,75 kohta Naerulinnu õppekohas, 0,5 kohta Sipsiku õppekohas, tööle asumise aeg 1.08.2026)

ABIÕPETAJAT 1,0 (eesti keele tase vähemalt B2, kasuks tuleb lapsehoidja kutse, tööle asumise aeg 1.08.2026)

Märtsikuus sündis vallas kolm tüdrukut.
Registreeriti 21 isiku surm.

Valda **saabus** elama **68 uut elanikku** ja **mujale kolis elama 93 inimest.**

Nii **Padise kui ka Tuulna külasse saabus viis** uut elanikku.

Kõige rohkem oli lahkujaid Paldiski linnast - 16.
Klooga alevikust lahkus seitse ning **Lohusalust kuus** inimest.

Valla elanike arv seisuga 01.04.2026 on 13 789 elanikku.

Rahvusvahelise kaitsega Ukraina kodanikke elab vallas 400.

OMALT POOLT PAKUME:

- 3 tasustatud tervisepäeva aastas;
- Stebby sporditoetust või Confido tervisekindlustust;
- Kokkuleppel sõidukompensatsiooni.

Kandideerimiseks saada oma CV meiliaadressile info@paldiskilasteaed.ee
Lisainfo telefonil: +372 5551 3296

Julius Oro sünniaastapäeva tähistati etluskonkursi ja auhinnaga

16. märtsil toimus teist korda Lääne-Harju valla õpilaste etluskonkurss, mis tõi sel aastal osalejad kokku Vasalemma põhikooli.

Tänavune konkurss oli eriline, sest langes kokku armastatud lastekirjaniku Julius Oro 125. sünniaastapäevaga. Enne etluse algust valitses mõisakooli kaunis saalis elevus – lisaks konkursile anti pidulikult üle ka Julius Oro nimeline lastekirjanduse auhind.

See traditsioon sai alguse juba 1999. aastal toonases Vasalemma vallas ning on nüüd Lääne-Harju vallas taas ellu kutsutud. Edaspidi plaanib vald auhinda anda välja iga viie aasta järel, tähistamaks Julius Oro ümmargusi sünniaastapäevi.

Julius Oro (kodanikunimega Julius Oenigo, 1901–1941) oli viljakas lastekirjanik ja pikaajaline õpetaja Vasalemmas. Tema nimi ei pruugi kõigile tuttav olla, kuid tema looming on paljudele hästi teada, olgu selleks raamat „Muna“ või laulud „Tiliseb aisakell“, „Üle lume lagedale“ ja „Minu valge hani“ jpt.

Lääne-Harju vald soovib lastekirjanduse auhinna kaudu hoida elus Julius Oro pärandit ning tunnustada autoreid, kes suudavad ka tänapäeval, mil laste tähelepanu pärast konkureerib lugematu hulk tegevusi, äratada lastes lugemishuvi. Tänavu valisid valla koolid laureaadiks lastekirjanik Ilmar Tomuski, kellele andsid auhinna üle Julius Oro lapselapselaps Tuuli Jõesaar ja vallavanem Jaanus Saat. Auhinnaga kaasnes tore keraamiline kuju (autor Tiina Kaljuste) ja rahaline preemia.

Fotol Jaanus Saat, auhinna pälvinud Ilmar Tomusk ning meie vallas elav ajakirjanik Tuuli Jõesaar, kes on ühtlasi Julius Oro lapselapselaps

FOTO: KATRE SAAR

Ka etluskonkurss kandis Julius Oro vaimu: kõik osalejad esitasid ühe tema luuletuse. Vanemate klasside õpilased lisasid kavasid ka ühe luuletuse Contra loomingust.

Võisteldi neljas vanuserühmas ning kõik esinejad andsid endast parima. Žürii valis igas vanuserühmas kolm parimat, keda autasustati diplomite ja Vasalemma põhikooli šokolaadidega. Vanuserühmade võitjad said lisaks koolis valminud keraamilise karbi, millelt vaatas vastu uhke öökull. Algklasside võitjat tunnustati erilise auhinnaga – kooli mõisahiire keraamilise kujuga.

Kokku osales konkursil 68 last ja noort. Auhinnalised kohad jagunesid järgmiselt:

1.–3. klass

1. koht – Dominic Pihelgas (Risti kool)
2. koht – Rebeka Ella (Laulasmaa kool)
3. koht – Hanna Heilu (Padise põhikool)

4.–6. klass

1. koht – Reena Trepp (Risti kool)
2. koht – Annett Parker (Vasalemma põhikool)
3. koht – Aileen Meos (Vasalemma põhikool)

7.–9. klass

1. koht – Angelina Borovik (Paldiski ühiskool)
2. koht – Luukas Lääne (Laulasmaa kool)
3. koht – Rednar Orman (Paldiski ühiskool)

10.–12. klass

1. koht – Mia Maria Abe
2. koht – Rainer Uudeküll
3. koht – Anne-Mai Kirikmaa

Lisaks anti välja neli eripreemiat, mille pälvisid Maksim Kalk, Kennert Heilu, Daniel Jurek Turgan ja Bogdana Karpun.

Õnnitleme kõiki osalejaid, võitjaid ja eripreemia saajaid! ●

JANIKA KÕIV

Vasalemma põhikooli huvijuht

EGLE KAUR

Lääne-Harju valla kultuuri-, spordi- ja noorsootöö nõunik

Politsei vajab ka sinu infot

Veebipolitseinikuna pöörduvad minu poole iga päev inimesed, kes on kokku puutunud mõne uue või juba tuttava petuskeemiga.

Mõni on saanud kõne „pangast“, teine on klõpsanud kahtlasele lingile, kolmas puutub kokku libainvesteeringuga. Kuigi paljud inimesed katkestavad suhtluse enne kahju tekkimist, on info selliste juhtumite ja skeemide kohta politseile siiski väga väärtuslik, et teada, milliseid võtteid petturid parasjagu kasutavad. Minu igapäevane töö veebipolitseinikuna näitab, kui kiiresti võivad petuskeemid muutuda ja kui oskuslikult petturid tegutse-

vad. Selliselt saab politsei ka teisi inimesi laiemalt hoiatada ja teada anda, milliste skeemide osas eriti tähelepanelik olla ja kuidas neid ära tunda. Seetõttu on väga oluline, et info kõikide, ka ilma kahjusummata kelmusekatsete, kohta jõuaks meieni. Saada meile ka kuvatõmmised ja kõnesalvestised aadressile kelmused@politsei.ee. Just sinu info võib päästa kellegi ohvriks langemise eest ja anda infot kelmuste värskemate arengute kohta.

Käesoleva aasta aprillist alustas politseis tööd kelmuste ennetamise ja lahendamise keskus ehk KelKe. Selle eesmärk on süsteemsemalt pettustega tegeleda ja luua

Eesti inimesi kimbutavatest pettustest teavikpilt, mis aitaks meid uurimistes edasi. Eestis langeb petuskeemide ohvriks keskmiselt umbes 300 inimest kuus ning möödunud aastal kaotati kelmidele üle 30 miljoni euro. Need numbrid näitavad, et kelmustevastane võitlus vajab uut lähenemist.

KelKe töö tugineb kolmele olulisemale suunale: koostöö era- ja avaliku sektori partneritega, et muuta petturite tegevus Eestis võimalikult keeruliseks, suuremahuliste uurimiste läbiviimine, et selgitada välja, kuhu ohvrite raha liigub ja kes skeeme juhib, ning ennetus- ja teavitustöö, et inimesed saaksid kiiresti teada uutest skeemidest ja oskaksid end paremini kaitsta. ●

GRETE-KELLY LIPSTOK

Lääne-Harju veebipolitseinik

Lääne Harju noortepuhkpilliorkester peale esinemist Eesti puhkpilliorkestrite turniiril 2026

FOTO: CAROLIN WILSON-KRUUS

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kool toob koju võite ja pakub muusikaelamusi

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli märtsikuu oli niivõrd edukas, et Eesti puhkpilliorkestrite turniirilt tuldi koju kõrge võidutulemusega.

Aprillikuu esimesel poolel oli kõikidel võimalus kohtuda Urmas Sisaski tütreaga, kes jagas meiega oma lugusid isa elust ja loomingust. Kauneid muusikalisi sündmusi on plaanis sel aastal veelgi, sealhulgas ka taoline kohtumine ühe tuntud heliloojaga.

Edu rahvusvahelisel puhkpilliorkestrite turniiril

Märtsikuu osalesid kooli puhkpilliõpilased Eesti puhkpilliorkestrite turniiril, kus seekord võttis mõõtu 25 orkestrit Eestist, Lätist ja Leedust ning lavale astus ligi 1000 muusikut. Konkursi teeb eriliseks ka see, et esinejaid hindab žürii sirni tagant, keskenudes täielikult muusikalisele kvaliteedile.

Lääne Harju noorte puhkpilliorkester saavutas A-grupis esikoha, mis on märkimisväärne tunnustus nii noortele mängijatele kui ka juhendajatele. Võiduga kaasnes rahaline preemia ja muusikapoe Pillimaailm poolt auhinnaks trompet. Orkestrit dirigeerisid **Valdo Rüütelmaa** ja **Olari Rüütelmaa**, kelle juhendamisel just selliseid tulemusi saavutatakse.

Edu ei jää aga vaid ühe konkursi piiridesse – orkestrit ootavad ees mitmed esinemised, sealhulgas Lääne-Harju rahvakultuuri laulu- ja tantsupeol Kloogal, Eesti

Dirigendid Olari Rüütelmaa ja Valdo Rüütelmaa

FOTO: MONIKA DE OLIVIERA

Rahva Muuseumis Tartus ning Hiiumaa puhkpillipäevadel.

Sisukas kohtumine Tiiu Sisaskiga

8. aprillil toimus Tiiu Sisaskiga kontsert-vestlusõhtu. **Tiiu Sisask** on hinnatud pianisti ja helilooja Urmas Sisaski tütar, kes on pühendunud oma isa loomingut tutvus-

tamisele ja edasikandmisele. Õhtu jooksul kõlasid Urmas Sisaski teosed nii professionaali kui ka muusikakooli õpilaste esituses, pakkudes publikule sügavat ja isiklikku muusikalist kogemust.

Kontsert-vestlusõhtu idee autor ja korraldaja oli klaveriõpetaja **Veera Nõps**, sündmust aitas läbi viia muusikaloo õpetaja **Merike Raudkivi**. Järgmine samalaadne õhtu toimub 1. oktoobril Paldiski õppekohas, kus külaliseks on helilooja Riine Pajusaar.

Muusika kõlab ka väljaspool kooliseinu

Muusika ei kõla ainult klassiruumides, sest 16. mail saab muuseumiõöl nautida elavat muusikat Amandsoni Ateljeemuuseumis Paldiskis. Ateljeemuuseumis mängib kaunist muusikat meie muusikakooli klaveriõpetaja **Olga Smolyakova**. See pakub küllastajatele võimalust kogeda kultuuri mitmel tasandil – nii visuaalset kunsti kui ka elavat muusikat ühes ruumis.

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli eesmärk ei ole ainult pakkuda muusikaõpet, vaid tuua muusika ka inimeste ette üle valla ja kaugemalegi. Luues ise muusikat ja tuues muusikainimesi meie sekka. Nii inspireerime noori muusikahuvilisi ja pakume elamusi ka neile, kes ise muusikaga ei tegele, kuid soovivad seda nautida. ●

RIINA RÜÜTELMAA

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli direktor

Kust saab Lääne-Harju valla ettevõtja kliimamuutustega kohanemiseks raha?

Kliimamuutustega ei kaasne Lääne-Harju valla ettevõtjatele midagi ületamatut. Küll aga toovad heitlikumad ilmad kaasa olukordi, mil tuleb senisest rohkem mõelda jahutusele, sademevee ärajuhtimisele, elektrikatkestuste üleelamisele ja tootmise või teenuse jätkumisele ka siis, kui ilm üllatab.

Elmises vallalehes kirjutasime sellest, milliseid riske võib muutuv ilm Lääne-Harju valla ettevõttele kaasa tuua. Riskide maandamine ja ettevõtte kliimakindlaks muutmine nõuavad aga investeringuid. Hea uudis on see, et nende jaoks on saadaval mitmeid toetusvõimalusi. Toetusvõimaluste tasub pilk peale visata igal juhul, sest kõnealused investeringud vähendavad ühtlasi pikemas perspektiivis ka kulusid ja muudavad ettevõtet efektiivsemaks.

Kolm kõige olulisemat toetusvõimalust Lääne-Harju valla ettevõtjale

1. Keskkonnainvesteeringute keskuse (KIK) ressursi- ja energiatõhususe toetus. See toetus võiks olla esimene valik juhul, kui ettevõtte plaanib teha hoones või tootmises energiat säästvaid muudatusi. See on kõige laiem võimalus ettevõttele, kes tahab vähendada energiakulu või kasutada materjale targemini. Toetus on praegu avatud ning mõeldud muu hulgas töötleva tööstuse, hulgi- ja jaekaubanduse, majutuse ja toitlustuse ning haldus- ja abitegevuste ettevõtetele.

Toetatakse energiatõhusust parandavaid investeringuid, ressursitõhususe projekte ja ohtlike ainete kasutuse vähendamist. Väikeinvesteeringu suurus on 5000 kuni 200 000 eurot ning suure investeeringu suurus kuni 2 000 000 eurot. Toetuse määr sõltub ettevõtte suurusest ja projekti sisust, kuid ulatub mõne tegevuse puhul kuni 65 protsendini abikõlblikest kuludest.

Arvestada tuleb, et energiatõhususe projekt eeldab tavaliselt energiaauditit või teostatavusuuringut ning KIK ei toeta fossiilkütustel põhinevaid lahendusi.

2. PRIA maapiirkonna ettevõtjate konkurentsivõime suurendamise investeeringutoetus sobib ettevõttele, kelle püsiv tegevuskoht asub maapiirkonnas ja kes tahab investeerida uude tehnoloogiasse, ehi-

tusse või oma energiavarustusse. Selle toetuse abil saab rahastada nii materiaalse või immateriaalse vara soetamist kui ka ehitise ehitamist.

Praktikas tähendab see muu hulgas võimalust rajada päikese-, tuule- või akulahendusi või soetada elektri tootmis- ja salvestusseadmeid. Toetuse määr on 15 kuni 65 protsenti abikõlblikest kuludest, ühe taotluse minimaalne suurus on 10 000 eurot ning ühe taotleja maksimaalne toetus on 200 000 eurot kogu perioodil.

Tingimused on sellel toetusel konkreetsemad kui KIKi toetusel: taotleja peab olema tegutsenud vähemalt kaks majandusaastat, teeninud mõlemal eelnenud aastal vähemalt 40 000 eurot müügitulu ja aasta ringi peab olema palgal vähemalt üks töötaja.

3. PRIA maaparandussüsteemi eesvoolu uuendamise ja keskkonnakaitserajatise investeeringutoetus on eriti oluline neile ettevõtjatele, kelle tegevus sõltub otseselt põllumaa seisukorrast või sademevee äravoolust. Selle meetme kaudu saab toetust eesvoolude uuendamiseks, settebasseinide ja puhastuslodude korrastamiseks ning keskkonnakaitserajatiste ehitamiseks või uuendamiseks.

2026. aasta kolmanda voo taotlusi võetakse vastu 14. kuni 22. aprillini. Toetuste maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on kokku kuni 520 000 eurot. Keskkonnakaitserajatise ehitamisel võib toetus ulatuda kuni 100 protsendini abikõlblikest kulust ning mitme tegevuse puhul kasutatakse kindlaid ühikuhindu.

Lingid kõigi kolme toetusvõimaluse infolehtedele leiad <https://laaneharju.ee/elukeskkond-ehitus-ja-teed/elukeskkond/ilm-muutub-pole-hullu>

Kust pihta hakata?

Toetusraha on vahend – asja tuum on ikkagi sinu ettevõtte vajadused ja sinu plaan. Mõttele läbi näiteks järgmised punktid ning pane paika terviklik tegevuste ja finantseerimisplaan.

- Mis on sinu ettevõtte kolm suurimat ilmast ja energiast tulenevat riski?
- Kas vajad energiaauditit, teostatavusuuringut või tehnilist eskiisi?
- Kas investeringut on targem teha ühe suure projektina või etapiviisiliselt?
- Kontrolli toetuse tingimusi enne hinnapakumiste ja siduvate kohustuste võtmist, sest mitme meetme puhul ei tohi töödega alustada enne taotluse esitamist.
- Kui plaan puudutab põllumajandusmaad või maaparandust, tasub tegutseda varakult, sest taotlusvoorud on avatud enamasti vaid piiratud aja.

Muretseda ei ole vaja, toetused aitavad valmistuda

Lääne-Harju valla ettevõtjat ei ähvarda kliimamuutuste tõttu midagi sellist, millega ei oleks võimalik mõistliku ettevalmistuse ja investeeringuga toime tulla. Riigi pakutavad toetused võivad aidata vajalikud sammud odavamalt ära teha. Just seepärast tasub neil võimalustel silm peal hoida ning kasutada neid siis ja nii, nagu see ettevõtte loogilise arenguplaaniga kokku sobib.

Kokkuvõttes saame seda enam nentida: „Ilm muutub? Pole hullu!“ •

LÄÄNE-HARJU VALD

**ILM | POLE
MUUTUB? | HULLU!**

**KLOOGARANNA
PUHKEKÜLA**

Otsime suveks
**KOKKA ja
KÕOGIABILIST.**

Info ja kandideerimine:
ylle@carawan.ee
502 2135

**KLOOGARANNA
PUHKEKÜLA**

Otsime suveks
**PUHASTUS-
TEENINDAJAT.**

Info ja kandideerimine:
info@rannalaager.ee
5190 5859

Vasalemma mõisakooli juurde rajati madalseiklusrada

LEADER-meetme abiga rajati Vasalemma mõisakooli juures kauaoodatud seiklusrada, et pakkuda õuevahetundidel ja vabal ajal lastele aktiivseid liikumisvõimalusi. Tegemist on kogukondliku ettevõtmisega, kuhu on panustanud koolipere, lastevanemad ning vald.

Idee rajada seiklusrada sündis juba aastaid tagasi kooli õpilasesinduse eestvedamisel. Selle aja jooksul koguti omafinantseeringuks erinevate ettevõtmiste (perepäev ja giidituurid) abil ligi 1200 eurot.

Möödunud aastal asutati ka Vasalemma Mõisakool MTÜ, mille eesmärgiks on mõisakooli igakülgne arendamine, mõisa ajaloo kogumine ja säilitamine ning kogukonna koondamine mõisakooli kui ühendava keskkuse ümber.

2025. aasta sügisel esitas MTÜ vallale taotluse maa kasutamiseks avaliku seiklusrada rajamiseks ning taotluse Lääne-Harju koostöökogule LEADER-meetmesse. Positiivne otsus 10 518 eurose toetuse kohta tegi rõõmu ja märtsi viimasel nädalal algas raja ehitus 3Park Eesti OÜ poolt. 2. aprillil avati seiklusrada meeleolukalt paugu, tossu ja rivitrummarite abiga. Tore fakt on see, et madalseiklusrada aluspõhi on valmistatud valla erinevatest piirkondadest (mh ka Vasalemma mõisa pargist) kogutud ja hakitud tormimurrust.

Projekt tervikuna oli hea näide hästi toimivast koostööst kooli, lastevanemate ja valla vahel. Oma panuse andsid paljud, alates kooliperest kuni vallaspetsialistide ja koostööpartneriteni, kes aitasid kaasa nii materjalide, kiire asjaajamise kui korralike ehitustöödega. Suur tänu kõigile, kes panustasid!

Muusika- ja kunstide kooli rivitrummarid ning Vasalemma põhikooli direktor Kadi Kask

FOTO: TRIIN PÖLDSALU

Vasalemma põhikool paneb liikumisele suurt rõhku, muu hulgas ollakse tervist edendav kool ja algklassides on õuevahetund kohustuslik. Tehtud on juba uusi plaane: peatselt on kavas rajada jalgrataste varjualune, mida saab kasutada ka õuesõppe ja välikohvikute korraldamiseks. •

PIIA KÄRSSIN
projektijuht

Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskus korraldab noortemalevat

Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskus korraldab ka sel aastal noortemalevat, mille eesmärk on pakkuda 13aastastele ja vanematele noortele võimalust saada oma esimene töökogemus. Suurenenud huvi tõttu on tänava malevlaste arvu kasvatatud ligikaudu kolmandiku võrra ning uue asukohana plaanitakse noortemalevat korraldada ka Harju-Ristil.

Tänavune aasta on eriline ka laiemalt – Eesti õpilasmalev tähistab oma 60. juubeliaastat. Juubeliaasta toob malevamaastikule mitmeid positiivseid arenguid: üle Eesti suureneb malevakohtade arv ligi 5600-ni ning tänu lisarahastusele pööratakse erilist tähelepanu just 13aastastele noortele, et pakkuda neile esimest turvalist töökogemust.

Noortemalev pakub noortele võimalust tutvuda tööeluga turvalises ja toetavas keskkonnas. Osalema on oodatud noored, kes soovivad omandada uusi oskusi ning saada esmast töökogemust. Noortemaleva edukaks korraldamiseks kutsub Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskus koostööle valla allasutusi ja ettevõtjaid, kes on valmis panustama noorte arengusse, pakkudes neile lihtsamaid ja jõukohaseid tööülesandeid. Maleva raames töötavad noored viiepäevase

sel perioodil neli tundi päevas. Kuigi ajakulu on mõõdukas, on sellel oluline mõju noorte arengule. Esimene töökogemus aitab kujundada vastutustunnet, arendada suhtlemisoskust ning annab esmase ülevaate tööelust ja -kultuurist. Samuti toetab see noorte enesekindluse ja iseseisvuse kasvu.

Noortemaleva piirkonnad (koostööpartnerite otsingud) Lääne-Harju vallas on: Harju-Risti, Laulasmaa, Klooga/Kloogaranna, Padise, Paldiski, Rummu ja Vasalemma.

Pakutavad tööülesanded võivad olla mitmekesised – näiteks abistamine heakorratõdel, lihtsamad korrastustööd, abi ürituste ettevalmistamisel või muud jõukohased ülesanded. Oluline ei ole töö keerukus, vaid võimalus noorel kogeda vastutust, kokkulepetest kinnipidamist ning panustamist ühise eesmärgi nimel.

Kõiki valla allasutusi ja kohalikke ettevõtjaid kutsutakse üles kaaluma võimalusi noortemalevasse panustamiseks. Iga pakutud töökoht aitab kaasa noorte kujunemisele aktiivseteks ja vastutustundlikeks kogukonnaliikmeteks.

Lisainfo ja koostööpakkumised on oodatud aadressil: kulli.liebert@hk.laaneharju.ee

Tööga sisustatud hommikutele järgnevad mitmekesised vaba aja tegevused, mis

Noored malevas FOTO: EKATERINA VOROBYOVA

toetavad noorte eneseväljendust, aitavad mõtestada tulevasei karjäärivalikuid ning arendavad meeskonnatööoskusi.

Malevasse registreerimine toimub vahemikus 4. mai kuni 22. mai alljärgneval lingil: <https://laaneharju.ee/haridus-ja-noored/noored/noortemalev>

Noortel on võimalus anda oma suvele tähenduslik sisu, osaledes noortemalevas – saades uusi sõpru, teenides samal ajal oma esimese töötasu ning omandades väärtusliku esimese töökogemuse. •

KÜLLI LIEBERT

Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskuse noorsootõujuht

Kevadine tõrje aitab võõrnälkjad suvel kontrolli all hoida

Kevadel, enne hoogsat taimekasvu algust, on õige hetk kontrollida üle põõsaalused, lehehunnikud, aiaservad ja muud varjulised kohad, et otsida võõrnälkjate munakogumeid. Kui need varakult üles leida ja hävitada, on märksa tõenäolisem hoida ära võõrnälkjate suvine arvukuse puhang.

Hispaania teetigu ja mustpeanälkjas on Eestis laialt levinud võõrliigid, kes on kohastunud meil talve üle elama eelkõige munadena, hispaania teetigu lisaks ka noorte isenditena. Munad on neil paigutatud väikeste kogumitena lehekõdu alla, kompostihunnikutesse ning mujale varjulistesse ja niisketes kohtadesse. Heades varjekohtades lumikatte all püsis ka külmal talvapäeval temperatuur teole soodsalt nullilähedane.

Must seatigu on kodumaine teoliik. Tunned kasuliku liitlase ära sõrmejälje mustri järgi mantlikilbil FOTOD: MARGIT TURB

Et hoida ära võõrnälkjate suvist plahvatuslikku arvukuse tõusu, on kevadel vaja panna rõhku munakogumite ja nälkjate otsimisele. Niipea, kui muld on soojenenud, tasub aias üle kontrollida põõsaalused, kompostihunnikud, pinnakatte alused, kive ja palkide alused jm varjulised kohad. Leides munakogumeid või nälkjaid saab need hävitada.

Ilmade soojenedes, kui nälkjad on muutunud liikuvaks, on regulaarne kontroll ja tõrje kõige tõhusamad varahommikuti või õhtuti, samuti pärast vihma. Abi võib olla ka erinevatest füüsilistest tõketest ning püünistest. Võõrnälkjate tõrje on tõhusaim siis, kui seda tehakse järjepidevalt ja koos naabruskonnaga.

Uutesse piirkondadesse võivad võõrnälkjad ja nende munad sattuda taimse materjali (näiteks taime mullapalli ja heinaga), mulla ja multsi, küttepude, tehnika (traktori, niiduki) jms abil. Seetõttu on oluline veenduda eelnevalt aeda toodava taimmaterjali ja mulla kvaliteedis. Võimalusel tuleks taimed istutada paljasjuursetena või

Mustpeanälkjas ja tema munad. Mustpeanälkjas ei sarnane ühegi meie kodumaise teoliigiga FOTOD: ENE GRASS / TEOKAART

hoida umbes kaks kuni kolm nädalat karantiinis. Aiatehnikat laenutades tasub see enne kasutust hoolikalt puhastada.

Aiajätmete käitlemisel on tähtis vältida nälkjate edasilevimise võimalust. Aiajätmed võib käidelda oma kinnistul või anda üle jäätmekäitlejale. Lääne-Harju vallas tuleb aia- ja haljastujätmete veotellimus esitada eraldi korraldatud jäätmevedajale Eesti Keskkonnateenused. Vedusid teostatakse perioodil 1. aprill kuni 30. november.

Võõrnälkjaid tõrjudes tasub hoida kodumaiseid liike. Paljud kodumaised teod nagu näiteks must seatigu on aiapidaja liitlased, sest tekitavad huumust ja mängivad olulist rolli toiduahelas, lisaks söövad mustad seateod võõrnälkjate mune. Juhised hispaania teetest ja mustpeanälkjast hoidumiseks ning nende tõrjumiseks leiab keskkonnameti veebilehelt: <https://keskkonnaamet.ee/voornalkjad>.

Nii Hispaania teetigu kui ka mustpeanälkjas on levinud üle Eesti. Nende liikide leviku kaardistamiseks on kõik oodatud andma oma vaatlustest teada kaardirakenduse teokaart.keskkonnaamet.ee kaudu. Teokaardilt saab ka ülevaate, kus võõrnälkjad teadaolevalt on levinud. Lisaks saab vaatlustest teada anda PlutoF GO ja loodusvaatluste nutirakenduse kaudu.

Mida teha aias kevadel?

- Kontrolli regulaarselt varjulisi ja niiskeid kohti, mida soe õhk ja päike lihtsasti ei kuivata. Korja leitud võõrnälkjate munad ja isendid kokku ning hukka.

- Hukkamiseks kasuta nn kiire surmamise meetodit: löö leitud nälkjad kas labidaga pooleks või korja anumasse ning kalla peale keev vesi. Nälkjamunadele vala peale keev vesi. Tea, et teomürgid ei ole võõrnälkjate tõrjumisel kuigivõrd mõjusad ning nende kasutamisel hävitad ka teisi liike. Lisaks jõuavad osad mürgid pinnase kaudu lõpuks pinnavette.
- Käitle hukatud nälkjad hoolikalt. Mata need oma kinnistul umbes labidasügavusele maasse või pane komposti. Hukatud nälkjaid võib Lääne-Harju vallas panna biojätmete (köögi- ja sööklajajätmed) kogumismahutisse ja anda üle korraldatud jäätmevedajale. Biojätmete mahutisse on lubatud panna ainult surmatud nälkjad!

Täpsemad juhised:

- Kui kasutad biojätmete mahutil vooderduskotti, siis kalla ära üleliigne vedelik ning viska surmatud nälkjad biojätmete mahutisse.
- Kui sa ei kasuta biojätmete mahutil vooderduskotti, siis kalla ära üleliigne vedelik, vala surmatud nälkjad läbipaistvasse tavalisse kilekotti, tee kotile peale sõlm ning viska kott biojätmete mahutisse.
- Biojätmete mahutisse ei ole lubatud visata nälkjaid klaasist või plastist anumates, näiteks klaasurgis või kanistris!
- Korista lehehunnikud, eemalda multš, võimalusel lõika lopsakate taimede ja põõsaste alused, puhasta aiaservad. Nii vähendad võõrnälkjate toidubaasi ja päevaseid varjepaiku. Samal ajal muutub ala

paremini nähtavaks ja ligipääsetavaks nälkjate otsimiseks.

- Kui võimalik, kasuta aias suletud kompost-rit. Kompostihunnik kaeva regulaarselt läbi ja vajadusel töötle seda nälkjamunade hävitamiseks näiteks küüslaugulahuse või keeva veega.
- Aiajäätmeid käitle oma kinnistul või anna üle jäätmekäitlejale. Lääne-Harju vallas tuleb aia- ja haljastujäätmete veotellimus esitada eraldi korraldatud jäätmevedajale Eesti Keskkonnateenusel. Vedusid teostatakse 1. aprillist kuni 30. novembrini.
- Võõrnälkjate järjepideval tõrjumisel tee koostööd naabritega. Suurt ala tõrjesse haarates on võõrnälkjate tõrje tõhusam.

Kuidas hoida ära võõrnälkjate toomist oma aeda?

- Väldi niisuguste taimede ja mulla toomist aeda, mis võivad olla saastunud võõrnälkjate või nende munadega. Kui kahtlustad või tead, et müügikohas on võõrnälkjaid, väldi ostu. Loobu taimede või mulla toomist aiast, kus on võõrnälkjad.
- Kontrolli enne ostu taimede juurepalle ja mulda: otsi mune, limajälgi ja kahjustusi. Leitud munad ja nälkjad hävita, näiteks keeva veega.
- Saastumiskahtlase mulla puhul:
 - puhasta juurepallid enne aeda istutamist mullast ja istuta taim paljasjuur-sena. Juurepalli ümbert välja puhastatud muld vala üle keeva veega – nii hävitad nälkjad ja nende munad. Hiljem saad seda mulda taas kasutada.
 - hoida taim enne istutamist karantiinis. Puude (nt viljapuude) puhul võid tõsta poti või istutuskoti läbipaistvasse kilekotti, seejärel sulge kott tihedalt ümber tüve. Väiksemaid taimi (püsikud, suvelilled jms) hoida võimalusel siseruumis. Hoida taimi karantiinis umbes 2-3 nädalat ja kontrolli neid regulaarselt, et märgata väikeseid koorunud nälkjaid. Kui selle aja jooksul nälkjaid ei leia, võid taime aeda istutada. Ettevaatusprintsibiist lähtuvalt eemalda siiski juurte ümbert muld.
- Kasutatud aiatehnika laenutusel või esmakordsel kasutusel puhasta see eelnevalt hoolikalt. Nii väldid ka teiste võõrliikide ja umbrohtude levikut.
- Hoida aial silm peal, et märgata võimalikult vara esimesi võõrnälkjaid. Nad võivad aeda sattuda ootamatuid teid pidi – näiteks auto all, ahjupuude vahel või euroaluste küljes. Kui leiad ja hävitad esimesed isendid võimalikult kiiresti, takistad neil end uues kohas sisse seada. •

ROMAN ZUZJONOK

Keskkonnaameti loodushoiutööde osakonna vanemspetsialist

Terve suvi on avatud Eesti kujurite ühenduse aastanäitus Padise kloostriis

Avamine 22. mail kell 17. Avamisel esineb ajaloolise tantsu ansambel Arte Movimento.

Aja hingus, aja hingamine – selle kõige salapärasem omadus see, et kunagi ei ole ainult minevik või ainult olevik. Ja see sosistab meile iga päev sama tõe: kõik möödub ning just seetõttu on kõik nii hinnaline.

Aja hingus on kui nähtamatu skulptor: silub järsked servi, matab maha kibedust, kuid toob pinnale ka selle, mida püüame varjata – armsad hetked, millest ei tahtnud lahti lasta, või sõnad, mida oleks pidanud

ütleva.

Nagu kloostriis elanud mungad löid endale maailma lihtsuse ja oma kätetöö kaudu, nii vormivad ka skulptorid kätega, luues iseendale maailma ja pelgupaiga.

Kloostrihoone on salapärase ja sopiline, siin on põnevaid lööve ja huvitavaid orvasid skulptuuride ja installatsioonide eksponeerimiseks. Kloostri vanad müürid loovad töödele ajaloolise fooni.

Näituse korraldajad: Eneken Maripuu, Gea Sibola Hansen ja Mari-Liis Tammi Kelder. •

Haldi ja Ans Flamingo Duo

11. juunil annab Padise kloostri kirikusaal- lis kontserdi Haldi ja Ans Flamingo Duo. Kontserdil astub ansambli kümne liikme asemel lavale kaks. Suurepärase laulja Haldi ning kitarrivirtuoos Mattias Tirmaste. Kontserdil saavad kõlama nende ühiselt loodud esikalbumi „Õige aeg“ hitid ning Eesti souli ajalugu kaunistavad Marju Kuudi pärlid. Sedapuhku kuuleme neid akustilises võtmes. Haldi hääl Mattiase

kitarri saatel mõjub kaunit ja sillerdavalt ja et sel korral ei ole suurt ansamblit, siis võib juhtuda, et see muusika poeb hinge hoopis uut moodi. Tule kontserdile ja lase muusikal end hellitada!

Koosseis laval: Haldi Välimäe – laul, Mattias Tirmaste – kitarr.

Avame väravad tundi enne ürituse algust. •

Lodijärve koolis toimus PCI infopäev – kogemuslood tõid esile teadlikkuse ja koostöö olulisuse

13. aprillil toimus Lodijärve koolis tserebraalparalüüsi (PCI) teemaline infopäev, kus jagati teadmisi ja isiklikke kogemuslugusid.

Infopäev oli Lääne-Harju vallaga otseselt seotud – osales Laulasmaa kooli 3. klassi õpilane Klerkon, kellel on diagnoositud tserebraalparalüüs. Tema pere eestvedamisel on sündinud Eesti PCI Warriors ühing, mille eesmärk on tõsta teadlikkust, toetada sarnase kogemusega peresid ning jagada praktilisi teadmisi ja kogemusi.

Klerkoni vanemad Katrin ja Erik on ehe näide sellest, kuidas keerulises olukorras ei jääda käed rüpes ootama, vaid tegutsetakse. Isiklikust kogemusest on kasvanud välja algatus, mis aitab ka teistel peredel paremini toime tulla ning näha takistustes võimalusi.

Infopäeval tutvustas ennast ka Klerkon ise: „No tegelikult te kõik teate mind“, tehes seda talle omaselt vahetult ja lustakalt. Tema siirus ja elurõõm löid saalis sooja ja avatud õhkkonna ning tuletasid meelde, kui oluline on näha inimest diagnoosi taga.

PCI – üks diagnoos, väga erinevad väljendused

Infopäeval selgitati, et tserebraalparalüüs ehk PCI võib terminina tekitada segadust, kuna sama diagnoosi kohta kasutatakse erinevaid nimetusi. Tegemist on neuroloogilise seisundiga, mille avaldumine võib olla väga erinev – see võib mõjutada liikumist, keha koordineerimist, tasakaalu, aga ka igapäevast toimetulekut ja suhtlemist.

Rõhutati, et ei ole olemas ühte tüüpilist PCIga inimest. Diagnoos võib avalduda erineva raskusastmega ning mõjutada keha erinevaid osi – näiteks ühte kehapoolt või kõiki jäsemeid. Samuti võivad erineda inimeste liikumisvõime, igapäevased vajadused ja reaktsioonid keskkonnale.

Tänase seisuga puudub Eestis täpne ülevaade PCI diagnoosiga inimeste arvust. Tervisekassa andmetel oli 2025. aasta jaanuari seisuga Eestis 25 329 inimest, kellel on alates 2004. aastast olnud vähemalt üks PCI põhidiagnoosiga raviarve. Euroopa tasandil elab tserebraalparalüüsiga hinnanguliselt umbes 800 000 inimest.

Isiklikud lood, mis annavad tähenduse

Infopäeva keskmes olid kogemuslood, mis andsid edasi, mida tähendab PCIga elamine päriselus.

Tom Rüütel, kes on kolmekümnendates, jagas oma lugu alates sünnist. Ta kirjeldas,

Erik, Katrin ja Klerkon

FOTO: KATRE SAAR

das, kuidas arstid ei osanud ennustada tema tulevikku, kuid vaatamata sellele hakkas ta kõndima ning on tänaseks töötav ja üpriski iseseisev inimene. Ta rõhutas, et elus edasi liikumiseks on oluline julgeda abi küsida: „Kui sa ei küsi, siis keegi sind ei aita.“

Remi Gregori Sassi, 19aastane noor, rääkis oma teekonnast iseseisvuse suunas ning tõi esile, kui oluline on pere ja kooli tugi. Ta tegeleb projektiga Tervisetasku, mille kaudu käsitletakse noortele olulisi tervise- ja healuteemasid. Remi rõhutas koostöö tähtsust: „Koostöö, koostöö ja koostöö.“ Tema sõnul on oluline luua rohkem võimalusi, et erivajadusega inimesed saaksid iseseisvalt toime tulla ja tööelus osaleda.

Ka 23aastane üliõpilane Kristjan Vällmann jagas oma haridusteed ja kogemusi. Ta lõpetas gümnaasiumi hõbemedaliga ning jätkas õpinguid ülikoolis. Kristjan rõhutas, et oma valikutes ei tohi teha järeleandmissi: „Kui hakkad mõõndusi tegema, jäävad need saatma kogu elu.“ Samuti tõi ta esile, et erivajadustega inimesi tuleb kohelda samamoodi nagu kõiki teisi.

Ühine sõnum – võimalused, mitte piirangud

Kuigi kõnelejad lood olid erinevad, jäi

kõlama mitmeid ühiseid mõtteid. Kõik rõhutasid, et iseseisvuse saavutamine algab varakult ning selle juures on võtmeroll haridusel, toetaval keskkonnal ja koostööl.

Toodi esile, et füüsiline erivajadus ei pea olema takistus – oluline on tahe, võimalused ja toetav süsteem. Samuti jäi kõlama, et PCIga inimesed arendavad sageli väga tugevaid sotsiaalseid oskusi, kohanemisvõimet ja sihikindlust.

Kogemuslugusid jagasid ka Laulasmaa kooli õpetajad, kes teevad igapäevaselt koostööd Klerkoniga. Nad rõhutasid, kui oluline on kooli ja pere vaheline koostöö ning paindlik ja toetav õpikeskkond, mis võimaldab igal lapsel oma potentsiaali realiseerida.

Infopäev andis selge sõnumi – oluline ei ole diagnoos ise, vaid see, millised võimalused ja toetus inimesele luuakse. Lisainfot PCI ja Eesti PCI Warriors ühingu tegevuse kohta leiab veebilehelt www.estpciwarriors.ee.

Klerkoni loo kohta saab pikemalt lugeda eelmise aasta artiklist: <https://www.opleht.ee/2025/04/lugu-poisist-kellelt-ka-liftninupule-vajutamise-nouab-tohutut-pingutust/>

KATRE SAAR

Lääne-Harju valla kommunikatsioonispetsialist

Ajalugu ja kohvikultuur kohtuvad Hatu mõisas

Erikohv ehk *specialty coffee* tähistab kõrgeimat kvaliteediklassi kohvimaailmas. See tähendab hoolikalt valitud ubade päritolu, käsitööna röstimist ja teadlikku professionaalset valmistamist. Sedasi valmivad kohvijoojad filterkohvist *espresso macchiato*ni, mida ei jooda kiirustades vaid nauditakse aeglaselt.

Eestis on erikohvi kultuur viimasel kümnendil kiiresti levinud, kuid üks huvitavamaid kohti selle avastami-

seks ei asu linnas, vaid hoopis Loode-Eesti metsade ja soode vahel – Hatu mõisa hästisäilnud neogooti elementidega rikastatud historitsistlikus peahoones. Rahvasuus on seda hakatud kutsuma kohvimõisaks ja põhjus on lihtne. Siin elab ja tegutseb mõisahärrast kohvimeister Henry Mang, kelle enam kui 25aastane erikohvi kirg on viinud oma kohviku ja röstikoja avamiseni. Alates juunist saavad külalastajad ka röstikotta sisse piiluda ning elamuskoolitustel kuulda lugusid sellest, kuidas päritolu ja röstimine kohvi maitset kujundavad.

Ajalooline mõisakultuur ja kaasaegne erikohv sobivad omavahel hästi. Mõlemad väärtustavad päritolu, käsitööd ja aeglast nautimist. Hatu mõisas on need kaks maailma omavahel loomulikult põimunud.

Hatu kohvimõis avab ukсед maikuus pühapäeviti toimuvatel kohvipäevadel, kus iga kord on fookuses erinev kohvi päritoluma – Brasiilia pehmest pähklistusest kuni Etioopia lillilise maitsenüansini. Lisainfo leiab hatu.ee kodulehel. •

TERRI MANG

Lodijärve koolis toimus vahva lugemisöö

20. märtsil toimus Lodijärve koolis eriline sündmus – Eesti Raamatu Aastale pühendatud lugemisöö 1.–3. klassi õpilastele.

Lugemisöö oli osa eTwinningu projektist „Koos on lõbus lugeda“, mille eesmärk oli äratada lastes lugemishuvi ning tutvustada neile lähemalt Eesti lastekirjandust. Projekti raames lugesid Lodijärve kooli nooremate klasside õpilased Kairi Loogi loomingut, arutlesid loetu üle klassides ning panid oma mõtted ja tunded loomingulistesse töödesse. Lugemisöö kõige pidulikumaks hetkeks oligi kohtumine kirjaniku endaga. Kairi Look jutustas lastele, kuidas sünnivad lood ja tegelased, kust ta inspiratsiooni ammutab, ning milline on kirjaniku igapäevaelu. Lapsed esitasid julgelt küsimusi ning jagasid oma mõtteid loetud raamatute kohta. Kohtumine andis neile võimaluse klassides valminud loometöid nii koolikaaslastele kui ka lastekirjanikule endale esitleda. Kuigi esialgu tundus enda töö tutvustamine nii mõnelegi veidi hirmutav, siis koolikaaslaste eeskujul ja kuulajate marulise aplausi toel said ka taga-

Lodijärve Kooli lugemisöö

FOTO: RAILI MADISSON

sihoidlikumad õpilased julgust enda toredaid töid näidata. Peale laste esitlusi jagas Kairi Look lastele autogramme ning üheskoos söödi kringlit ja joodi smuutit, mille eest soovime väga tänada Rõõmu Kaubamaja, kes meie sündmust hea-paremaga toetas. Peale pidu-

likuma osa lõppu suundusid lapsed töötubadesse, kus valmistati Lodijärve kooli toredate õpetajate juhendamisel erinevatel viisidel järjehoidjaid ning loodi ise lauamänge. Õhtu lõpetuseks vaadati filmi ning säiti valmis enda magamispesad. Lapsi, kes koolimajja ööbima jäid, ootas hommikul ees maitsev puder ning seejärel võisimegi Lodijärve kooli esimese lugemisöö edukalt lõppenuks kuulutada. Lapsed lahkusid koolimajast rõõmsa meele ja suure elevusega järgmisel aastal sündmusel uuesti osaleda.

Lugemisöö ei olnud meie jaoks pelgalt tore sündmus, vaid osa suuremast eesmärgist. Tänapäeva nutimaailmas, kus ekraanid konkureerivad raamatutega laste, ja olgem ausad, ka täiskasvanute, tähelepanu pärast, peame õpetajatena oluliseks teadlikult laste lugemisharjumust kujundada ja hoida. Lugemine arendab kujutlusvõimet, sõnavara ja empaatiavõimet – oskusi, mida ei asenda ükski nutiseade. •

KERTTU LOHU

Lodijärve kooli õpetaja

Kevadkontsert

14. märtsil 2026 kutsus Vasalemma rahvaste selts Lääne-Harju valla elanikud meeleolukale kevadkontserdile.

Hiljaaegu tähistasime 8. märtsi, kevade, naiselikkuse ja ilu pidupäeva. See päev annab võimaluse väljendada naistele tänu nende töö, hoolitsuse ja soojuse eest. Selle päevaga seoses kutsuti valla elanikud kokku, et pakkuda neile muusika- ja kultuuriprogrammi.

Tatjana Zaborskaja ja Viktor Pušetškini pereduo esituses sai nautida lustakat

stseeni, mis põhines luuletusel „Kuidas ma otsustasin naise üle nalja visata ...“.

Tšuvaši kultuuriseltsi nimel esines pärimusmuusika-ansambel **Palan**. Nende esituses sai kuulda luuletaja Konstantin Ivanovi muusikalise-poetilist teost „Armuline kevad“ ja tšuvaši rahvalaule. Vasalemma rahvaste seltsi enda meeskond esitas humoorika muusikalise lavastuse „Kuidas kuningatütar mehele kippus ...“.

Eestis elab eri rahvusest inimesi ja ühed neist on udmurdid. Nad suhtuvad suure austusega oma keele, kultuuri ja traditsioonide säilitamisesse. Udmurdi rahvalaule ja -tantsu esitas rahvamuusika-ansambel **Ošmes**, keda saatis rõõmsameelne akordionimängi-

ja Pavel Kutergin. Piduliku kontserdi lõpetuseks luges Tatjana Zaborskaja ette Nadežda Jefimova suurepärase luuletuse „Mida tahab naine?“.

„Mida naine vahel tahab?

– Klaasi veini ja vaba päeva!

Saada kokku sõpradega,

veidi elu nautida!

Sekka muusikat ja tantsu,

kuni kontsad kuluvad ...“.

Seejärel joodi teed, lauldi ja tantsiti. Piduläks igati korda. Täname Vasalemma rahvaste seltsi sooja vastuvõtu ja peo korraldamise eest. •

Lugupidamisega Ämari aleviku elanike nimel

O. MALEVANNAJA

Laulasmaa lasteaialaste muusikaline kevad

Laulasmaa kooli lasteaia lastel on tänavune kevad muusikast tulvil. Lisaks lasteaia enda rühmapidudele ja kontsertidele osalevad lapsed ka mitmel suurel üritusel väljaspool lasteaeda.

9. aprillil mängisid kõik lasteaia koolieelikud kannelt Arvo Pärdi keskuse laval. Lapsi juhendas õpetaja Pille Karras, kes on ka Keila muusikakoolis õpetaja ning ligi 20 aastat meie lasteaia koolieelikutele südikalt kannelt õpetanud.

10. aprillil peeti Tallinnas Hopneri majas konverentsi „Oma olemise lood. Pärimuskultuur ja lasteaed“. Seal tegi ettekande Laulasmaa kooli lasteaia muusikaõpetaja Piret Arikainen. Ettekanne koosnes teoreetilise ja praktilise osast ning viimases tegid kaasa Tähetäpsude rühma lapsed.

15. aprillil toimus Laulasmaa kooli aulas Laulasmaa XVI rahvatantsupäev. Kokku tulid lasteaialapsed-tantsijad Läänemaalt, Harjumaalt ja Tallinnast. Laulasmaa lasteaiaast osales rahvatantsupäeval kolm rühma, kellele tantsud õpetas selgeks Piret Arikainen.

Eesti meestelaulu selts korraldab iga kahe aasta tagant poiste-solistide võistulaulmist. Sel korral osales Laulasmaa lasteaia Laululindude rühmast Juhan, kes pääses Põhja-Eesti voorust kuni viieaastaste poiste

Piret Arikainen lastega mänguhoos

FOTO: ÜLLE KRABO

vanuserühmas edasi lõppkontserdile, mis toimub 17. mail Tallinnas. Juhani juhendaja on Piret Arikainen.

6. juunil osaleb Laulasmaa lasteaia folkloorirühm Rannapõngerjad rahvusvahelisel pärimuspeol Baltica koos õpetaja Piret Arikaineni. Rühmas laulavad ja tantsivad koolieelikud. Festivalile pääsuks pidid lapsed osalema eelpeol ning eelpeo tagasiside oli õpetajale ja rühmale äärmiselt hea, kiideti nii lapsi kui juhendajat. Tõsteti esile,

et laste mäng oli tore ja ehe ning juhendaja kindel ja toetav kaasamine julgustas lapsi julgelt laulma ja rollidesse minema. Folkloorirühma lapsed kannavad Harju-Madise rahvarõivaid.

Suured tänud õpetaja Piretile ja õpetaja Pillele pühendunud töö eest lastega! •

ÜLLE KRABO

Laulasmaa kooli lasteaia õppejuht

**TERE TULEMAST
JUMALA-
TEENISTUSTELE!**

PALDISKI NELIPÜHI KIRIK
PAKRI 3

PÜHAPÄEVITI KL 11.00

- MÜSIIKA
- JUMALA SÖNA
- HEA SELTSKOND
- KOHVILAUD JA VESTLUSED
- PALVETAME SINU VAJADUSTE EEST

Oled väga oodatud!

**KOHTUMINE
LÄÄNE-HARJU
TURISMIEDENDAJATEGA**

14. mail kell 17-19

Oma toimetusi tutvustavad
Kloostrimetsa siidrimaja ja talupoe ning
Jennima-Lau puhkemaja omanikud
Ando ja Angelika

Asukoht: Korjuse-Vanapere, Määra küla, Lääne-Harju vald

Registreeri hiljemalt
11. mai 2026

Rohkem infot:
kati.tear@laaneharju.ee

LAANEHARJU VALD

MEIE KOOLI 5. LENNU LÕPUAKTUS!

Ootame kõiki õpilasi, lapsevanemaid ja külalisi tähistama Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli 5. lennu lõpetamist.

Kus: Paldiski õppekoha aulad (Peetri 26)
Millal: Esmaspäeval, 11. mail kell 18.00

Kavas:
Pidulik lõpuaktus ja tunnistuste üleandmine.
Muusikalised tervitused õpilastelt ja õpetajatelt.
"Tuleviku täht" preemiade ja tunnistuste jagamine.

Tule ja tähistame koos seda ilusat päeva!

TAASKASUTUSTURG PALDISKI LINNAVÄLJAKUL

09. MAI
13. JUUNI
05. SEPTEMBER

TOIMUB KELL
11.00-14.00

VAHETA - OSTA - MÜÜ
TEISE NING KOLMANDA RINGI TOOTEID!

Märgi oma nimi ja kontakt ning kui mitu meetrit vajad (sügavus on maks. 3 meetrit). Lisaks märgi juurde, mis kuupäevadel soovid osaleda. Lauad, stanged jms varustus võta ise kaasa.

OSAVÖTUTASU EI OLE!

Kõik, mis alale tood ja ei lähe n.ö kaubaks, pead ka ära viima. Sündmusele ei ole oodatud äriilist tegevust pakkuvad kauplused!

Registreerimine ja lisaküsimused:
paldiskitegusad@gmail.com

Sündmused veavad Paldiski tegusad, toetab Lääne-Harju vald
PS! Vihmase ilma korral jääb sündmus ära!

Lääne-Harju lauljad ja tantsijad kogunevad suurele rahvakultuuripeole

23. mail 2026 kutsume kõiki lääneharjukaid osa saama erilisest päevast – esmakordsest ülevallalisest laulu- ja tantsupeost „Metsa ja mere piiril“, mis toob kokku valla lapsed, noored ja täiskasvanud, et koos tähistada meie rahvakultuuri rikkust. Peo toimumiskoht Klooga metsatukkade vahel (Järve tee 3) loob sobiva tausta lauludele ja tantsudele, mis jutustavad meie maakandi loodusest ja pärimusest.

Idee korraldada ülevallaline laulu- ja tantsupäev sündis juba 2020. aastal, kuid plaanid jäid tol korral koroonapandeemia tõttu katki. Möödunud suvel äratas Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskus koostöös koolide ja lasteaeade muusika- ja tantsuõpetajate ning koorijuhitudega selle idee taas ellu. Nüüd ongi sündmus peagi ukse ees – ligi 1000 esinejat ja loodetavasti vähemalt sama palju vaatajaid tulevad Kloogal lavale ja tribüünidele, et luua üheskoos midagi suurt ja meelde jäävat.

Pidupäev algab kell 15 rongkäiguga ning jätkub suure lõppkontserdiga, kus lavale astuvad valla kõikide lasteaeade ja koolide laululapsed, tantsijad ja pillimängijad, kes kõik on juba kuid usinasti proove teinud. Laval näeb ka täiskasvanute rühmi – segakoore, pillikollektiive ja rahvatantsurühmi, kes annavad edasi kogukonna pärandit ning inspireerivad nooremaid.

Repertuaar on inspireeritud valla looduse ja ajaloo rikkusest: meri ja mets on osa meie identiteedist ning Lääne-Harju piirkond on läbi aegade olnud eri kultuuride kohtumispaik.

See päev loob paljudele lastele esimesed seosed laulu- ja tantsupeo traditsioonidega ning aitab hoida ja arendada Lääne-Harju koorilaulu ja rahvatantsu järjepidevust. Peo korraldajate unistus on, et nii osalejad laval kui ka pealtvaatajad tunneks, et nad on osa millestki suurest, tähtsast ja ühisest, mis aitab hoida oma juuri ning tunda järjepidevust põlvest põlve.

Suur tänu kõigile õpetajatele, juhendajatele ja vabatahtlikele, kes on sügisest alates pühendunult sündmuse ettevalmistustesse panustanud! Laulu- ja tantsupeo kava valmimise ning lavale jõudmise eest kannavad hoolt Marge Matson ja Mari Tomp, kelle südamega tehtud töö vormib sündmusest tõelise rahvakultuuri pidupäeva.

Kohtumiseni peol 23. mail Kloogal!

LÄÄNE-HARJU KULTUURI- JA NOORTEKESKUS

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju Vallavolikogu 31.03.2026 otsusega nr 21 „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestati detailplaneering Paldiski linnas Tallinna mnt 7, Tallinna mnt 9, Pallase haljasala 6, Tallinna mnt 11, Tallinna mnt 17, Tallinna mnt 21, Tallinna mnt 23, Vanatalu, Ida tn L1 katastriüksustel ja lähialal pindalaga 95,78 ha.

Planeeringuga moodustatakse kaks krundi. Krundil 1 on kavandatud ehitusõigus riigikaitse ehitiste ja rajatise ehitamiseks. Krundi summaarne ehitusõigus on 127 000 m², mis võimaldab kuni 100 ehitise maksimaalse kõrgusega kuni 20 m ja viie maapealse ning ühe maa-aluse korruse kavandamist. Krundil 1 on planeeritud lasketiir laskeharjutusteks väikesekaliibriliste tulirelvadega.

Sõjaväelinnaku krundi 1 veevarustus ja kanalisatsioon lahendatakse Paldiski linna veevarustuse ja kanalisatsioonivõrguga kahe etapis. Esimeses etapis olemasoleva ÜVK trassiga ja teises etapis uue ÜVK survetrassi ja pumplaga ning suunamisega uude puhastusjaama. Teise etapi realiseerimiseks sõlmatakse eraldi kokkulepe Lääne-Harju Valla ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega kulude kandmise kohta. Sadevee ärajuhtimiseks krundil 1 on planeeritud põhjapoolsel haljasalal viibetiik sadevete vooluhulkade kogumiseks ja ärajuhtimiseks olemasoleva kraavi kaudu Pakri lahte.

Krundile 2 on määratud ehitusõigus Paldiski Päästekomando hoonete rajamiseks ja rajatistele summaarse ehitisealuse pindalaga 8000 m² ja maksimaalse kõrgusega kuni 20 m. Krundil 2 veevarustus lahendatakse puurkaevuga ja kanalisatsioon kogumismahutiga. Teise etapi realiseerimisel on võimalik liituda ÜVK trassiga.

Kuna planeeringuga kavandatud maakasutuse sihtotstarbe muutmise on ulatuslik, siis vastavalt planeerimisseaduse § 142 lõike 1 punktile 1 on tegemist üldplaneeringut muutuva detailplaneeringuga. Üldplaneeringu muutmise on põhjendatud, kuna luuakse eeldused kaaluka avaliku huvi täitmiseks. Detailplaneering võeti vastu Lääne-Harju Vallavolikogu 17.juuni 2025 otsusega nr 48 „Detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine“. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 21.07.2025–19.08.2025 Lääne-Harju Vallavalitsuses, aadressil Rae 38, Paldiski linn ja valla veebilehel. Teated avaliku väljapaneku toimumisest avaldati 04.07.2025 Harju Elu ja Lääne-Harju Valla Lehes ning valla veebilehel 27.06.2025. Teated kaasatavatele saadeti 30.06.2025 kirjaga nr 6-1/135-35. Detailplaneeringu avalikul väljapanekul ettepanekuid ja arvamusi ei laekunud.

Lääne-Harju Vallavalitsus esitas detailplaneeringu Maa- ja Ruumiametile heakskiidu saamiseks 02.09.2025 kirjaga nr nr 6-1/135-38. Maa- ja Ruumiamet andis detailplaneeringule 21.11.2025 kirjaga nr 12-1/25/344-7 heakskiidu.

Detailplaneeringu realiseerimisega kaasnevad mõjud.

Mõju sotsiaalsele keskkonnale.

Kavandatava tegevuse elluviimisega suureneb ka maa-ala, kus kohandub riigikaitse ehitise piiranguvöönd ja ehitusseadustiku §-st 120 ja 121 esitatud piirangud. See tähendab, et piiranguvöönd ulatub suuremas ulatuses nii olemasolevatele elamuale ja maakonnaplaneeringus linnalise asustusega alade arendamiseks ette nähtud piirkondadesse. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 kohaselt riigikaitse tegevusega tekitatud müra ei kuulu välisõhus leviva müra hulka ning sellele ei ole kehtestatud normtasemeid. Terviseamet soovitas 05.12.2024 kirjas 9.3-1/24/11182-2 arvestada võimalike müra leevendusmeetmetega ja peale leevendusmeetmete kasutuselevõttu, planeeringualalt levivaid müratasemeid uuesti mõõdistada, veendumaks leevendusmeetmete tõhususes.

Detailplaneeringul on positiivne majanduslik mõju. Olulised kultuurilised mõju puuduvad. Planeeringualast pea poole (45,8 ha) moodustab metsamaa, seega on kavandataval tegevusel oluline mõju metsakooslustele ja loomastikule. Metsakooslustele avaldub mõju eelkõige planeeritud ehitised ja rajatised, mille tõttu looduslikud kooslused hävivad. Leevendavaks meetmeks on määratud maksimaalse kõrgjalastuse säilitamine ja juurderajamine elamuale piirneval suunal. Sobivateks leevendusmeetmeteks on veel näiteks hoonestusala planeerimine väljapoole kõrgjalastatud alasid.

Lääne-Harju Vallavolikogu 31.03.2026 otsusega nr 22 „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestati detailplaneering Valkse külas Väljaotsa (katastritunnus 29501:007:0044) ja Toakilgi (katastritunnus 29501:001:0378) kinnistutel ja lähialal pindalaga 17,8 ha.

Planeeringuga moodustatakse 7 katastriüksust.

Tootmiska krundile 1 on kavandatud ehitusõigus summaarse ehitisealuse pindalaga 64000 m² kuni kümne hoone ehitamiseks maksimaalse kõrgusega 15 m. Parkimine on lahendatud omal krundil. Krunt 2 ja 3 jäävad ilma ehitusõigusest haljasmaaks. Krunt 4 sihtotstarve on transpordimaa ja see katastriüksus on vajalik juurdepääsuks tootmiska ja Väljaniidu katastritunnus

43101:001:0965), Veepõllu (katastritunnus 29601:001:0343) ning Kaugepõllu (katastritunnus 29601:001:0419) maatulundusmaadele juurdepääsu võimaldamiseks. Transpordimaa katastriüksused nr 6 ja 5 on ette nähtud Karjaküla tee ja olemasoleva kergliiklustee ja planeeringuga rajatavale kergliiklusteele. Krunt 7 on transpordimaa Tallinna-Paldiski teele Keila linnast ümbersõidu võimaldamiseks. Veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud liitumisega Keila linna trassidega. Krundile 4 on kavandatud tootmiska koguneva heitvee kanalisatsiooni pumpla, mille abil suunatakse veed survetorustiku kaudu isevoolsesse ühiskanalisatsiooni torustikku. Elektrivarustuse tagamiseks on kavandatud kaks alajaama. Juurdepääsuks tootmiskaale rajatakse Karjaküla teelt kaks juurdepääsu teed ja kergliiklusteed algusega olemasolevalt Karjaküla kergliiklusteelt.

Detailplaneeringu realiseerimisel on oluline majanduslik mõju uute töökohtade lisandumisest. Planeeringule teostati mürahinnang, mille kohaselt puudub vajadus müra vähendamise meetmete rakendamiseks.

Looduskeskkonnale tekkiva mõju leevendamiseks tuleb arvestada osaliselt olemasoleva kõrgjalastuse säilitamisega. Olemasolevat kõrgjalastust on võimalik säilitada krundi äärealadel ning maanteede kaitsevööndisse jäävatel aladel. Valgustuse paigutusel tuleb arvestada läheduses paiknevate elamuale ning vältida nende ülemäärast valgustamist. Vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. Peale hoonestuse rajamist tavapärase tootmistevõime olukorras tuleb hinnata planeeringualalt tulenevaid maksimaalseid müratasemeid ning nende vastavust norme.

Lääne-Harju Vallavalitsus esitas detailplaneeringu 13.11.2025 kirjaga nr 6-1/73-32 Maa- ja Ruumiametile heakskiitmiseks. Maa- ja Ruumiamet tutvus detailplaneeringuga ja selle menetlusega ja andis 02.02.2026 kirjaga nr 6-3/25/13822-4 heakskiidu Väljaotsa ja Toakilgi kinnistute ja lähiala detailplaneeringule.

Planeerimisseaduse § 142 lõike 1 punkti 1 kohaselt on tegemist Keila Valla üldplaneeringut muutuva detailplaneeringuga. Üldplaneeringus ettenähtud maatulundusmaa ja väärtuslik haritava maa muudetakse tootmiskaaks ning muudatus on ulatuslik. Üldplaneeringu muutmise on põhjendatud, kuna luuakse eeldused kaaluka avaliku huvi täitmiseks Paldiski maantee trassikoridorile vajaliku maa reserveerimisega Keila Valla üldplaneeringus ja koostatavas Lääne-Harju valla üldplaneeringus.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 07.04.2026 korraldusega nr 188 kehtestati detailplaneering Tuulna külas Käpsi (katastritunnus

29501:007:0247) ja Pälli (katastritunnus 29501:007:0249) katastriüksustel. Planeeringuala suurus on 3,15 ha.

Planeeringuga moodustatakse 5 elamumaa krunti, üks teemaa ja tootmismaa sihtotstarbega krunt. Igale elamumaa krundile on planeeritud kaks ridaelamut ja 2 abihoonet summaarse ehitusõigusega sõltuvalt krundist 440 m²–710 m². Põhihoone maksimaalne kõrgus on 8 m. Veevarustus on lahendatud puurkaevu rajamisega kohaliku võrguga. Tulekustutuseks rajatakse mahuti ja hüdrandiga varustatud veevõtu koht. Kanalisatsioon lahendatakse lokaalse väikepuhastiga ja suunatakse survetrassiga Puhkeplatsi (katastritunnus 43101:001:2736) katastriüksuselt algavasse eesvoolu kraavi. Elektrivarustuseks tuleb arendajal sõlmida võrguvaldajaga liitumisleping. Planeeringuga rajatakse juurdepääsutee kruntidele, jalgteed ja tänavavalgustus ning sidetrass. Sadevee ja transiitvee ärajuhtimiseks rajatakse uued kraavid ning osaliselt immutatatakse kruntidel. Kraavidest juhitakse sadevesi ülevoolukaevu kaudu edasi olemasolevasse eesvoolu truupi Tallinn-Paldiski tee all. Vajadusel asendatakse olemasolev Ø350 mm sademevee toru samaväärse uue toruga.

Detailplaneeringu kohase taristu väljaehitamise kohustus on vastavalt taristu lepingule (registreeritud 23.03.2026 nr 6-1/150-22) huvitatud isikul ja taristu rajamise kohustuse täitmise tagamiseks on videosilla vahendusel sõlmitud 31.03.2026 Tallinna notar Kadri Pappel notaribüroos Tallinnas Maakri tn 30 notariaalne leping HÜPOTEEGI SEADMISE VÕLAÕIGUSLIK KOKKULEPE JA AVALDUS EELMÄRGETE KINNISTAMISEKS, mis on registreeritud notari ametitegevuse raamatus nr 647, millest tulenevalt planeeringu kehtestamisega Lääne-Harju vallale täiendavaid rahalisi kohustusi ei kaasne

Planeeringul on positiivne majanduslik ja sotsiaalne mõju kuna korrastatakse seni sadeveega hooajaliselt üleujutatav hooldamata

ala ja rajatakse heakorrastatud elamupiirkond. Looduslik mõju on osaline kõrghaljastuse kadu hoonete ja taristu rajamisel. Kultuurilised mõjud puuduvad.

DETAIPLANEERINGU ALGATAMINE

Klooga alevikus Järvemõisa tee detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 24.03.2026 korraldusega nr 148 detailplaneeringu Klooga alevikus Järvemõisa tee 5 (tunnus 29501:010:0588), Järvemõisa tee 6 (tunnus 29501:010:0589), Järvemõisa tee 7 (tunnus 29501:010:0591), Järvemõisa tee 8 (tunnus 29501:010:0592), Järvemõisa tee 9 (tunnus 29501:010:0593), Järvemõisa tee 10 (tunnus 29501:010:0594), Järvemõisa tee 11 (tunnus 29501:010:0595), Järvemõisa tee 12 (tunnus 29501:010:0596), Järvemõisa tee 14 (tunnus 29501:010:0597), Järvemõisa tee 16 (tunnus 29501:010:0598), Järvemõisa tee 20 (tunnus 29501:010:0599), Järvemõisa tee 22 (tunnus 29501:010:0601), Järvemõisa tee L1* (tunnus 29501:010:0602), Rannapark (tunnus 29501:010:0623) katastriüksustel ja lähialal.

Planeeritav maa-ala paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel tiheasustusalal ning väikeelamumaa juhtotstarbega alal ning Keila Vallavalitsuse 18.01.2006 korraldusega nr 48 kehtestatud Klooga mõisa detailplaneeringu alal.

Planeeritav maa-ala paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel elamuehituse reservmaa juhtotstarbega alal. Planeeritava ala suurus on umbes 10 ha.

Detailplaneeringu algatamise taotlusega tehakse ettepanek muuta osaliselt kehtivat detailplaneeringut. Kruntide piire ei muudeta, algselt kavandatud üksikelamute asemel on kruntidele planeeritud kaksikelamute ehitamine.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11, 12, 17. Detailplaneeringu algatamisel

võimalike uuringute vajadus puudub.

DETAIPLANEERINGU KEHTETUKS TUNNISTAMINE

Vasalemma alevikus Nõmme tn 5 krundi detailplaneering

Lääne-Harju Vallavolikogu on 31.03.2026 otsusega nr 20 tunnistanud kehtetuks Vasalemma alevikus Nõmme tn 5 krundi detailplaneeringu.

Detailplaneering on kehtestatud Vasalemma Vallavolikogu 29.05.2012 otsusega nr 22. Planeeringualal asuvad Nõmme tn 5 (katastritunnus 86801:001:0796), Pärna tn 16c (katastritunnus 86801:001:0797) ja Pärna tn 16b (katastritunnus 86801:001:0798) katastriüksused. Planeeringuala piirneb Nõmme tn 3 (katastritunnus 86801:002:0109), Roosi tn 31 (katastritunnus 86801:002:0126), Roosi tn 35 (katastritunnus 86801:002:0137) ja Pärna tn 16a (katastritunnus 86801:002:0154) elamumaa ning Pärna tänav L3 ja Nõmme tänav L2 transpordimaa sihtotstarbega katastriüksustega.

Planeeringuala kõikide kinnistute kõik omanikud esitasid taotluse detailplaneeringu kehtetuks tunnistamiseks. Taotlejad sedastasid oma taotlustes, et detailplaneering ei ole oma kehtestatud kujul teostatav ning ei teeni omaniku huvi ehitada kinnistule ümbruskonnaga sobiv kodu.

Planeerimisseaduse (PlanS) § 140 lõike 1 kohaselt võib detailplaneeringu või selle osa tunnistada kehtetuks, kui: 1) detailplaneeringu kehtestamisest on möödunud vähemalt viis aastat ja detailplaneeringut ei ole asutud ellu viima; 2) planeeringu koostamise korraldaja või planeeritava kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda. Seega on seaduse § 140 lõikes 1 sätestatud eeldus täidetud.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda valla dokumendiregistris: <https://atp.amphora.ee/laaneharjuv/index.aspx?itm=857837>

22. mail Uuskasutuskeskuse kogumisring Lääne-Harju vallas

10.00–10.30	Klooga
11.00–11.30	Laulasmaa
12.00–12.30	Paldiski
13.30–14.00	Vasalemma

UK UUSKASUTUS

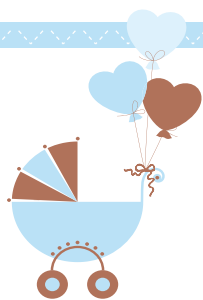
Kantri stiilis Lääne-Harju valla JAANITULI

Bossenova

19. JUUNIL KELL 19.00 PÄESEL

LÄÄNE-HARJU VALD

Õnnitleme!

Meie valda sündisid

ELLI LINDA KIVILA
ELINA SOROKINA
ELIISE PÖLDVER

ERAKUULUTUSED

Noor pere ostab kinnisvara:
suvila/maja, vana talu või maad.
Pakkuda võib igas seisukorras!
Tel 5855 5575

Muru niitmine, trimmerdamine,
võsalõikus, raietööd. Arvega
maksmise võimalus.
Ivar tel 521 4353,
sompaserv@gmail.com

Eterniit, plekkprofiil katusetööd.
Puitfassaadide soojustamine ja
viimistlus. Kortermaja trepikoda-
de renoveerimine.
Info@miltongrupp.ee 5352 9476

Soovime võtta tööle:
ÕMBLEJA universaalmasinale
ÕMBLEJA spetsiaalmasinale
TRIIKIJA
Saada cv protten@protten.ee.
Lisainfo 53310767

Müüa Paldiski linnas Kivi 1-7 asuv
1-toaline korteriomand (regist-
riosa number 5183302) üldpind
32 m², hind 38 520 eurot. Info kv.
ee ja tel +372 5666 8487.

Ehitusluba. Kasutusluba.
Tel 5656 2894,
majapaberid@gmail.com

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu
2. ja 4. pühapäeval ja suurtel kirikupühadel kl 13:

P, 10. mail kl 13 – jumalateenistus;
P, 24. mail kl 13 – jumalateenistus;
P, 14. juunil kl 13 – jumalateenistus, ristimine ja
leeriõnnistamine;
P, 28. juunil kl 13 – surnuaiapäha Risti kalmistul.

Jumalateenistuste OTSEÜLEKANDED ja SALVESTUSED
on leitavad FB/ristikirik ja koguduse kodulehel.

Väikelastega saab jumalateenistusest osa kiriku
käärkambris olevas LASTETOAS.

KEVADTALGUD Risti kirikuaia ja Risti vana kooli õuel ehk
pelgupaigas 25. aprillil ja 9. mail kl 11–15. Ootame kõiki abikäsi!
Võimalusel palume registreeruda „Teeme ära“ kodulehel.

MUUSEUMIÕO Risti kirikus laupäeval, 16. mail kl 18–23.
Paaristäitundidel kl 18, 20 ja 22 ekskursioon kirikus. Paaritutel
täitundidel kl 19 ja 21 orel-, harfi- ja kandlehelid, võimalus
tutvuda pillide kuningaga. Võimalik ronida kirikutorni. Kirikuaia
avatud muuseumiõo kohvik.

SUVINE LEERIKURSUS TÄISKAVANUTELE algab laupäeval,
27. juunil kl 11. Esimesel kohtumisel paneme paika kohaletul-
nuile sobiva ajagraafiku. NB! Suvekursusel on vajalik eelnev
registreerimine risti@eelk.ee

PIIBLIRINGIDE, PALVERINGI, RAAMATUKLUBI ja muude
kohtumiste kohta leiab infot www.ristikirik.ee, FB/ristikirik
SÖBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas
N 11-14 ja L 11-16 või kokkuleppel tel 5344 8571. Teise ringi
riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee

Olete südamest oodatud!

MUTIABI.EE

HELISTA VÕI
SAADA SÖNUM!

☎ 533 58 555

8. AUGUST
PAKRI 7, PALDISKI

**PALDISKI
PÄEV 2026**

**ANNE VESKI
TRIBUPASTA
MEIE MEES, HUNT**

LAAT 10.00
LÄÄNE-HARJU LIIKUMISSARI 11.00
KONSERT 18.00

TULE RONGIGA AVASTA PALDISKI!
EELKÕRVA TALLINNASSE KELL 01.00

tgn ELRON saku LÄÄNE-HARJU Liikumissari

Toimetaja: Katre Saar
Trükk ja kujundus:
Harjumaa Ühinenud Meedia

Tiraaž:
1000 eksemplari

Lääne-Harju valla lehekontaktadress:
katre.saar@laaneharju.ee
Reklaam ja kuulutused: reklaam@laaneharju.ee

Briketi, küttepuude müük.
Saetud ja lõhutud.
Transport tasuta.
54840636
kutte@vestgrupp.ee

**MOBIILSE SAERAAMI
teenus**
+372 50 400 75
www.soderman.ee

**KATUSTE PESU
JA VÄRVIMINE**

- ☑ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ☑ Katuste säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

Küsi hinnapakumist!

☎ 5550 9476
✉ info@katusehooldus.ee
🌐 katusehooldus.ee